

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, יז באדר תשס"ז
7 במרס 2007
038/2007

לקט נתונים לרגל יום האישה הבין-לאומי

International Women's Day

- בתחילת שנת 2006 חיו בישראל 2,572,200 נשים בנות 15 ומעלה
- יחס המינים הוא 106 נשים בנות 15 ומעלה ל-100 גברים בני 15 ומעלה
- כ-920 אלף נשים הן אימהות לילדים עד גיל 17, מהן 10% עומדות בראש משפחה חד-הורית
- הגיל הממוצע של אישה בנישואים ראשונים – 24.5
- מספר הילדים הממוצע שאישה צפויה ללדת במהלך חייה – 2.84 ילדים לאישה, כמעט כפול מזה של נשים באירופה
- שיעור ההשתתפות של נשים בגילים 15 ומעלה בכוח העבודה האזרחי בישראל ממשיך לעלות בהתמדה והגיע בשנת 2006 ל-50.4% (45.6% ב-1996), לעומת 61.1% בקרב הגברים בישראל
- בשנת 2005 הייתה ההכנסה לשעת עבודה של אישה שכירה 37.4 ₪, לעומת ההכנסה לשעה של גבר – 44.9 ₪. כלומר, הכנסת אישה הייתה 83% מהכנסת גבר
- 46% מהנשים הגדירו את פעילותן העיקרית "עבודה" בשנה שקדמה לסקר (2005), לעומת 64% מהגברים
- 20% מהנשים הגדירו את פעילותן העיקרית "טיפול בבית או בבני המשפחה" לעומת אחוז אחד בלבד מהגברים

מספר הנשים והגברים

בסוף 2005 חיו בישראל 2,572,200 נשים ו-2,437,800 גברים בני 15 ומעלה – יחס של 106 נשים ל-100 גברים. מספר הבנים הנולדים בכל שנה גדול ממספר הבנות, ולכן בקרב הצעירים קיים עודף זכרים על נקבות. מגיל 35 ומעלה יחס המינים מתהפך, וקיים עודף של נשים על גברים. עודף זה הולך וגדל עם העלייה בגיל, עקב תוחלת החיים הגבוהה יותר של נשים (82.3).

לוח 1. אוכלוסיית גברים ונשים לפי גיל ויחס מינים – סוף 2005 (אלפים)

מספר נשים ל-100 גברים	נשים	גברים	גיל
102	3,537.0	3,453.7	כלל האוכלוסייה
106	2,572.2	2,437.8	+15
134	397.3	295.8	+65
156	108.0	69.4	+80

פנויות ופנויים

אחוז הפנויות (רווקות, גרושות ואלמנות) בקרב כלל האוכלוסייה ובקרב "יהודים ואחרים" בגילים 17-34 נמוך מאחוז הפנויים. לאחר גיל זה המגמה מתהפכת ואחוז הפנויות גבוה מאחוז הפנויים. הפער הולך וגדל עם העלייה בגיל. בקרב הערבים היחס משתנה לטובת הנשים כבר בגיל 31 ואילך.

לוח 2. אחוז פנויים ופנויות לפי קבוצת אוכלוסייה וגיל – סוף 2004

אחרים		ערבים		יהודים		אוכלוסייה – סך הכל		גיל
נשים	גברים	נשים	גברים	נשים	גברים	נשים	גברים	
84.5	94.9	57.7	90.0	85.2	93.7	79.5	93.0	17-24
39.5	54.5	23.4	40.6	43.0	61.6	38.9	57.0	25-29
28.9	31.4	20.8	17.0	24.9	31.3	24.4	28.4	30-34
26.9	23.6	18.2	9.1	22.6	20.2	22.1	18.1	35-39
25.0	18.9	18.2	6.0	23.4	18.4	22.6	16.1	40-44
25.6	15.9	20.1	4.4	25.2	16.6	24.6	15.0	45-54
30.9	14.2	31.4	4.7	30.0	14.9	30.2	13.8	55-64
45.7	15.2	52.3	7.8	44.8	16.5	45.4	15.8	65-74
72.2	26.4	77.2	19.1	69.4	25.6	69.8	25.3	75-84
95.0	56.9	98.6	37.2	96.6	49.2	96.6	48.5	85+

הסיבה לתופעה זו היא שבגילים הצעירים אחוז הנשים הפנויות נמוך בהשוואה לגברים כתוצאה מגיל נישואים נמוך יותר בקרב הנשים. עם העלייה בגיל, המגמה מתהפכת כתוצאה מדוחק בשוק הנישואים (חוסר איזון בין המינים המתבטא בחוסר גברים בעלי פוטנציאל לנישואים) הגורם להישארות של נשים רווקות. גורם נוסף הוא תוחלת חיים גבוהה יותר של נשים בהשוואה לגברים, המתבטאת באחוז אלמנות גבוה יותר מאלמנים בגילים המבוגרים.

אימהות לילדים

בשנת 2005, כ-923 אלף נשים (לא כולל גרות במוסדות, בקיבוצים ומחוץ ליישובים) היו אימהות לילדים עד גיל 17. כ-10% מהן עמדו בראש משפחות חד-הוריות. כ-60% מהאימהות החד-הוריות היו גרושות, 12% – אלמנות,

13% – רווקות ו-15% – נשואות החיות בנפרד מבעליהן. אחוז גבוה יותר של נשים ערביות היו אימהות לילדים עד גיל 17, בהשוואה לנשים יהודיות (כ-50% לעומת 35%). אחוז גבוה יותר של אימהות יהודיות עומד בראש משפחות חד-הוריות, בהשוואה לאימהות ערביות (כ-11% ו-4%, בהתאמה).

נישואים ופריון

נישואים

הגיל הממוצע בנישואים ראשונים בישראל נמצא בעלייה רצופה מאז שנות ה-70. בשנת 1970, הגיל הממוצע בנישואים ראשונים של אישה ישראלית היה 21.7, וב-2004 – 24.5 (נמוך מזה של הנשים באירופה – כ-28 שנים). בנישואים ראשונים, נשים יהודיות מבוגרות בכ-3 שנים וחצי בממוצע מנשים מוסלמיות ודרוזיות, ובכשנה מנשים נוצריות. משנת 1970 ואילך השינוי הגדול ביותר בגיל הממוצע בנישואים ראשונים היה בקרב היהודיות (עלייה של 3.6 שנים) והקטן ביותר בקרב המוסלמיות (עלייה של 1.7 שנים).

לוח 3. גיל ממוצע של האישה בעת הנישואים הראשונים, לפי דת ושנה

גיל ממוצע של האישה בעת הנישואים הראשונים			דת האישה
שינוי (בשנים)	2004	1970	
2.8+	24.5	21.7	סך הכל
3.6+	25.4	21.8	יהודיות
1.7+	21.8	20.1	מוסלמיות
2.0+	24.3	22.3	נוצריות
2.5+	21.9	19.4	דרוזיות

ילודה

כ-139.9 אלף נשים ילדו במהלך שנת 2005, בכ-1% פחות בהשוואה לשנת 2004. מספר הילדים הממוצע שאישה בישראל צפויה ללדת במהלך חייה (שיעור פריון כולל) הוא 2.84 (כמעט כפול ממספר הילדים שאישה אירופאית צפויה ללדת – 1.48). לכשליש (31.1%) מהנשים שילדו בשנת 2005 זו הייתה הלידה הראשונה, בדומה לשנת 2004 (31.4%). בשנת 2005 היה גילן הממוצע של נשים שילדו את ילדן הראשון 26.6 (גבוה מגילן של נשים במזרח אירופה כדוגמת ארמניה (26.6), רומניה (24.6) ובולגריה (24.8), אך נמוך מגיל הנשים במערב אירופה – בריטניה (27.5), הולנד (29.4) וגרמניה (29.7)).

רמת השכלה

בשנת 2006 ל-14.5% מכלל הנשים בנות 18 ומעלה היה תואר ראשון, לעומת 11.9% מכלל הגברים בני 18 ומעלה. ל-7.9% מהנשים היה תואר שני, לעומת 7.7% מהגברים, ול-0.7% מהנשים היה תואר שלישי לעומת 1.2% מהגברים. ל-24.1% מהנשים תעודת הבגרות הייתה תעודת ההשכלה הגבוהה ביותר שקיבלו, לעומת 21.3% מהגברים. 15.1% מהנשים בנות 18 ומעלה סיימו בית ספר תיכון ללא תעודת בגרות, לעומת 20.1% מהגברים. 4.0% מהנשים בנות 18 ומעלה לא למדו כלל, לעומת 1.8% מהגברים.

עבודה

שיעור ההשתתפות של נשים בגילים 15 ומעלה בכוח העבודה האזרחי בישראל ממשיך לעלות בהתמדה והגיע **בשנת 2006** ל-50.4% (45.6% ב-1996), לעומת 61.1% בקרב הגברים בישראל. אחוז הנשים הבלתי מועסקות מכלל כוח העבודה ירד מ-9.5% ב-2005 ל-9.0% ב-2006. הפער בין נשים לגברים הצטמצם אך נותר גבוה – אחוז הגברים הבלתי מועסקים ירד בשנת 2006 ל-7.9% (לעומת 8.5% ב-2005). 61.5% מכלל המועסקות בשנת 2006 עבדו עבודה מלאה בדרך כלל, ו-38.3% עבדו עבודה חלקית. בקרב הגברים לעומת זאת, 86.5% מהמועסקים עבדו עבודה מלאה בדרך כלל ו-13.2% עבדו עבודה חלקית בדרך כלל. מבין הנשים שעבדו עבודה חלקית (פחות מ-35 שעות בשבוע), 23.4% עבדו חלקית שלא מרצון, כלומר חיפשו עבודה במשרה מלאה או נוספת אך לא מצאו. מבין הגברים שעבדו חלקית בדרך כלל, 21.8% עשו זאת שלא מרצון.

לפי משלחי יד: נשים ממשיכות לעסוק במשלחי יד נשיים מסורתיים המאופיינים בשכר עבודה נמוך. כמו בעבר, גם בשנת 2006 כמחצית מהנשים מועסקות בשישה משלחי יד עיקריים: "מטפלים", "עובדי הוראה בבתי ספר יסודיים ובגני ילדים ומדריכים חברתיים", "עובדי מזכירות", "פקידים אחרים", "מוכרים זבנים ודוגמנים" ו"עובדי ניקיון במבנים, עובדי מטבח ועובדי מכבסות". בכולם, הנשים מהוות למעלה מ-70% מהמועסקים במשלח היד. יצוין שאחוז זהה של מועסקות נמצא באותם שישה משלחי יד, גם אם בסדר פנימי שונה, במהלך השנים 1988-2006.

זאת ועוד, מבין עובדי הפקידות, 75% הן נשים, ומבין סוכנים, עובדי מכירות ועובדי שירותים 55% הן נשים. אחוז הנשים בעלות משלח יד אקדמי מגיע ל-49%, ומבין המנהלים 29% בלבד הן נשים. 80.5 אלף נשים עבדו בהיי-טק ב-2006, והן מהוות 32.9% מכלל המועסקים בענפי ההיי-טק.

91% מהנשים המועסקות הן שכירות ו-7% הן עצמאיות, מעבידות או חברות קואופרטיב, ו-83% מהגברים המועסקים הם שכירים ו-16% הם עצמאים, מעבידים או חברי קואופרטיב.

חלקן של הנשים בקרב המועסקים באמצעות חברת כוח אדם (כולל קבלני כוח אדם שאינם קבלני משנה), שבדרך כלל מציעה תנאי העסקה נחותים באופן ניכר מאלו הקיימים בתעסוקה ישירה, גבוה מחלקן בקרב כלל השכירים: 51% מועסקות באמצעות חברות כוח אדם מכלל המועסקים בדרך זו, בהשוואה ל-49% שכירות מכלל השכירים, ב-2006.

חלקן של הנשים המתייאשות מחיפוש עבודה מכלל המתייאשים ב-2006, נמוך בהשוואה לחלקם של הגברים: 41% לעומת 59%. מספרן של הנשים שהתייאשו מחיפוש עבודה הגיע ב-2006 ל-22.3 אלף.

אימהות במשפחות חד-הוריות שייכות לכוח העבודה האזרחי יותר מאשר אימהות נשואות – 74.7% לעומת 65.3%, אולם אחוז המועסקות ביניהן נמוך יותר – 88.1% לעומת 93.1% בהתאמה, כך שאחוז הבלתי מועסקות בקרב האימהות במשפחות חד-הוריות גבוה יותר מאשר בקרב אימהות נשואות – 11.9% לעומת 6.9%.

בריאות

בשנת 2005 תוחלת החיים של הנשים בישראל הייתה 82.3 שנים ושל הגברים 78.3 שנים. תוחלת החיים של נשים יהודיות הייתה 82.6 שנים ושל נשים ערביות – 78.7. בקרב הגברים, תוחלת החיים של היהודים הייתה 79.1 שנים ושל הערבים – 75.0. תוחלת החיים עלתה מסוף שנות השבעים ועד לתחילת העשור הנוכחי (1975-1979 עד 2000-2004) ב-6.8 שנים בקרב נשים וב-6.3 שנים בקרב גברים.

מאז ומתמיד הייתה תוחלת החיים בקרב נשים גבוהה יותר מאשר בקרב גברים ב-3.5 עד 4 שנים. בעשור האחרון גדל מעט הפער בתוחלת החיים בין נשים לגברים, אך הוא עדיין קטן יחסית להבדל בין נשים לגברים במדינות מתועשות (לדוגמה, הפער הממוצע במדינות האיחוד האירופי הוא 6.2 שנים, ובארה"ב 5.8 שנים). הגידול בפער נובע מכך שבשנים האחרונות היה קצב הירידה בתמותת נשים גבוה מעט מזה של גברים.

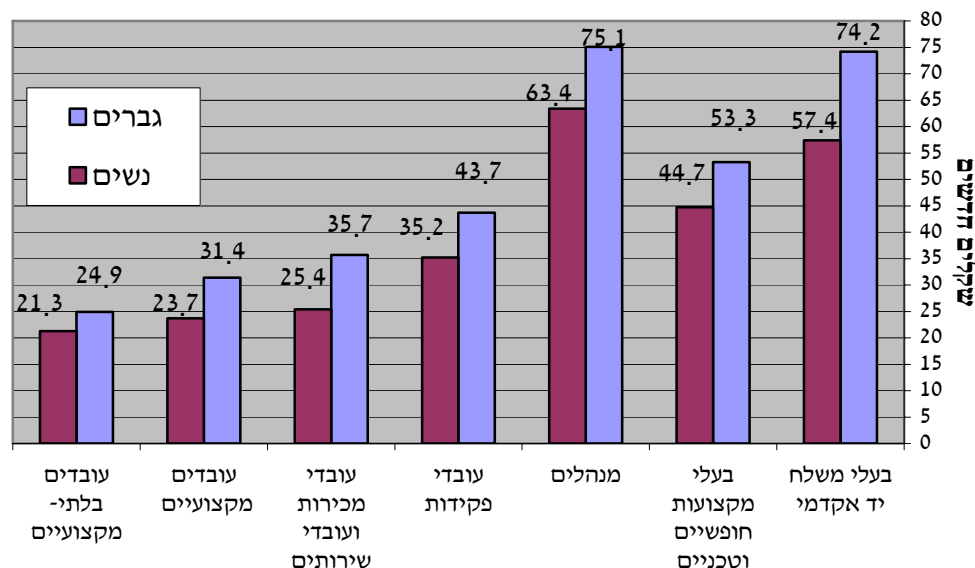
בהשוואה בין-לאומית של תוחלת חיים בלידה, הנשים בישראל מדורגות גבוה יחסית אך הן אינן בין המדינות המובילות בתוחלת חיים, לעומת הגברים בישראל הנמצאים בקבוצת המדינות עם תוחלת החיים הגבוהה ביותר. בדו"ח של ארגון הבריאות העולמי לשנת 2006 אשר מפרסם נתונים לשנת 2004, תוחלת החיים של הנשים הישראליות נמוכה בארבע שנים (מעוגל) מזו של המובילה – יפן (86 שנים). לנשים ביוון, אוסטרליה, פינלנד, גרמניה, נורווגיה, ניו זילנד וסינגפור תוחלת חיים דומה לזו של הנשים בישראל. לגברים הישראלים תוחלת חיים הנמוכה בשנה אחת בלבד מיפן (79 שנים), הנמצאת במקום הראשון. לגברים בקנדה, שוודיה, שווייץ, איטליה ואוסטרליה תוחלת חיים דומה לזו של הגברים בישראל.

הכנסות שכירים: גברים לעומת נשים¹

בשנת 2005, ההכנסה החודשית הממוצעת ברוטו מעבודה שכירה של גבר הייתה 8,575 ₪ ושל אישה 5,419 ₪ לחודש. כלומר, הכנסת אישה הייתה 63% מהכנסת גבר. חלק מהפער בהכנסה החודשית מוסבר בכך שנשים עובדות פחות שעות בחודש בממוצע מגברים (190.9 שעות עבודה בחודש לגבר לעומת 144.8 שעות עבודה בחודש לאישה). ההכנסה לשעת עבודה של גבר שכיר בשנת 2005 הייתה 44.9 ₪ לשעה ושל אישה שכירה 37.4 ₪ לשעה, כלומר, הכנסת אישה הייתה 83% מהכנסת גבר.

פער גבוה בהכנסה ברוטו לשעת עבודה בין נשים לגברים קיים ב"בעלי משלח יד אקדמי". גבר "בעל משלח יד אקדמי" הרוויח בשנת 2005 74.2 ₪ לשעת עבודה לעומת 57.4 ₪ לשעה שהרוויחה אישה "בעלת משלח יד אקדמי" (הכנסת האישה מהווה 77% מהכנסות הגבר). הפער הקטן ביותר בהכנסה ברוטו לשעת עבודה קיים במשלח היד "עובדים בלתי מקצועיים"; גבר במשלח יד זה הרוויח 24.9 ₪ לשעת עבודה לעומת 21.3 ₪ לשעת עבודה של אישה (הכנסת האישה מהווה 86% מהכנסת הגבר).

הכנסה כספית ברוטו של עובדים שכירים לשעת עבודה, לפי מין ומשלח יד - 2005

¹ הנתונים נלקחו מסקר הכנסות משולב לשנת 2005. בשנה זו כלל הסקר 15,708 שכירים במדגם, המייצגים מעל לשני מיליון שכירים באוכלוסייה.

הכנסה של עובדות שכירות לפי מצב משפחתי²

הכנסתן החודשית של נשים נשואות ללא ילדים גדולה פי 1.4 משל נשים רווקות ללא ילדים (5,915 ₪ ו-4,286 ₪, בהתאמה).

ככל שמספר הילדים לאישה גדל, קטן מספר השעות שהיא עובדת בחודש.

הכנסה כספית ברוטו של עובדות שכירות לפי מצב משפחתי – 2005

נשואות				לא נשואות				
עם 3 ילדים	עם 2 ילדים	עם ילד אחד	ללא ילדים	עם 3 ילדים	עם 2 ילדים	עם ילד אחד	ללא ילדים	
5,842	6,202	5,925	5,915	5,126	5,007	4,875	4,286	הכנסה ברוטו (₪): לחודש
43.1	42.8	40.0	39.5	39.6	35.1	35.0	29.6	לשעת עבודה
32.7	34.8	35.7	35.6	31.1	34.0	33.8	35.6	מספר שעות עבודה לשבוע

הוצאה לתצרוכת במשקי בית של גברים ובמשקי בית של נשים³

חלוקה למשקי בית של גברים בודדים ולמשקי בית של נשים בודדות מלמדת שההוצאה לתצרוכת במשקי בית של גברים היא 6,649 ₪ לחודש לעומת 5,881 ₪ לחודש במשקי בית של נשים.

הרכב הוצאות לתצרוכת במשק בית של בודדים – 2005

משקי בית של נשים	משקי בית של גברים	סך הכל	
5,881	6,649	6,178	סך ההוצאה לתצרוכת (₪)
100.0	100.0	100.0	הרכב ההוצאה לתצרוכת באחוזים
13.9	13.9	13.9	מזון (כולל ירקות ופירות)
34.0	28.6	31.8	דיוור
11.1	8.9	10.2	אחזקת הדירה
3.3	3.3	3.3	ריהוט וציוד לבית
2.7	2.3	2.5	הלבשה והנעלה
8.0	4.7	6.6	בריאות
8.9	10.9	9.7	חינוך, תרבות ובידור
13.0	23.1	17.2	תחבורה ותקשורת
5.2	4.2	4.8	מוצרים ושירותים אחרים

² "לא נשואות" כולל: גרושות, אלמנות וחיות בנפרד.

³ הנתונים נלקחו מסקר הוצאות משק הבית לשנת 2005. בשנה זו נחקרו 6,272 משקי בית, המהווים כשני מיליון משקי בית באוכלוסייה. משק בית של גברים/נשים מוגדר כמשק בית של בודדים החיים לבד.

נתונים מתוך ה"סקר חברתי" – 2005

שביעות רצון:

81% מהנשים בישראל דיווחו כי הן **מרוצות בחייהן**, לעומת 83% מהגברים. 48% **מרוצות ממצבן הכלכלי** לעומת 52% מהגברים.

שביעות רצון מעבודה והכנסה: **נשים מרוצות יותר מהעבודה אך פחות מההכנסה**. 86% מהמועסקות **מרוצות מעבודתן** לעומת 81% מהגברים. 47% מהנשים המועסקות מרוצות מההכנסה מעבודה לעומת 53% מהגברים. כמעט מחצית (47%) מהנשים המועסקות **עובדות מחוץ ליישוב המגורים**, לעומת 60% מהגברים. 73% מהנשים ציינו את הגורם "אנשים שנעים לעבוד אתם" **כחשוב מאוד בעבודה**, לעומת 68% מהגברים. 64% מהנשים טענו כי ההכנסה הנה גורם חשוב מאוד.

הגורם "**שעות נוחות**" נמצא כחשוב מאוד בקרב הנשים בשיעור של 48% לעומת 37% בקרב הגברים. 46% מהנשים הגדירו את פעילותן העיקרית "עבודה" בשנה שקדמה לסקר (2005), לעומת 64% מהגברים. 20% מהנשים הגדירו את פעילותן העיקרית "טיפול בבית או בבני המשפחה" לעומת אחוז אחד בלבד מהגברים. **עמדות בנושא גיל פרישה**: 38% מהנשים חושבות כי גיל הפרישה מעבודה צריך להיות זהה לנשים וגברים. יותר ממחצית (54%) מהנשים חושבות שגיל הפרישה לנשים צריך להיות 60 או יותר, לעומת 49% מהגברים אשר סבורים כי גיל הפרישה לנשים צריך להיות 60 או יותר.

ציפיות לעתיד: למעלה ממחצית (52%) מהנשים מעריכות כי חייהן יהיו טובים יותר בשנים הקרובות לעומת הגברים (50.2%). 39% מהנשים מעריכות כי מצבן הכלכלי יהיה טוב יותר בשנים הקרובות לעומת 42% מהגברים. **נתונים נוספים מתוך הסקר חברתי ניתן לראות באתר האינטרנט בכתובת:**

פשיעה

נשים מהוות 10% מכלל העבריינים – 12% בקרב "יהודים ואחרים" ו-5% בקרב ערבים. בעבירות מרמה חלקן היחסי של הנשים הוא 18% – החלק היחסי הגבוה ביותר מבין כל סוגי העבירות. עם העלייה בגיל עולה חלקן של הנשים בין העבריינים – 7% מהעבריינים עד גיל 29, 10% מבני 30-39, 13% מבני 40-59, ו-17% מהעבריינים בני 60 ומעלה. בקרב עבריינים חדשים (שהורשעו בעבירה ראשונה) חלקן של הנשים הוא 16%, בהשוואה ל-5% בקרב עבריינים מועדים (עבריינים שהורשעו בעבר).